

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. גלעד ברון, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 481 יום ה' 15 בינואר 2009

השבוע בגיליון

ב- 2009: אישורים לניכוי מס במקור – באמצעים מקוונים בלבד // אורכה לאישורים לתיאומי מס // עדכוני חקיקה ותקנות.
מס אמת בשומת מס שבח

עדכונים מהשטח

מאמר

פסיקה

מחוץ לחוק

מ"ה – עתירת גמלאים – קרנות פנסיה ופטור ממס // שבח עליון – פטור ממס שבח בהיעדר חלוקה או ייחוד דירות // מסים פלילי – גזר דין חמור בעבירות מס - העלמת הכנסות מפטנטים.
סיגריות או כוסות חד פעמיות // הגנה על הצרכנים בת"א // מועמד נוסף ללשכת רוה"ח // לשכת עוה"ד למען תושבי הדרום ולמען עוה"ד בדרום.

עדכונים מהשטח

2009: אישורים לניכוי מס במקור – באמצעים מקוונים

לקבל מידע מקוון ומעודכן באמצעות מערכות למסירת מידע כגון מערכת "מיבזק", "מערכת 1000" ומערכת האינטרנט לשימוש הציבור הרחב.
♦ עוד עולה מהמכתב, כי שנת 2009 נקבעה כ"שנת המעבר" לשיטה החדשה, שבמסגרתה לא יודפסו כלל אישורים. עם זאת, בשנת המעבר הותירה רשות המסים על כנה את האפשרות להפיק אישורים במשרדי השומה, במשרדי המייצגים ובאמצעות האינטרנט בדואר אלקטרוני, זאת על מנת לאפשר לציבור להפנים ולהתארגן לשינוי.

♦ ביום 5.12.08 התפרסם [מכתבו של רו"ח אהרון אליהו לרו"ח ראובן שיף](#), נשיא לשכת רואי החשבון בישראל, בענין: "מעבר לשימוש באמצעים מקוונים לקבלת מידע בנוגע לניכוי מס במקור". עפ"י המכתב, השימוש המוגבר באמצעים מקוונים להפקת אישורים, מיתר את הצורך לשלוח מאות אלפי אישורי ניכוי מס במקור, במהלך הנעשה מידי שנתיים. כפי שעולה מהמכתב, השנה, בשונה מהנהוג בשנים קודמות, רשות המסים לא תשלח אישורי פטור / הקטנה מניכוי מס במקור ללקוחותיה במהלך מרוכז. החל מ- 1.1.09 ניתן

אורכה לאישורים לתיאומי מס

רשות המסים, ניתנת אורכה עד ליום 31.3.09, לאישורים לתיאומי מס שתוקפם פג בתום שנת המס 2008.

♦ לאור פניות רבות שהתקבלו ברשות המסים, ביום 13.1.09 [פרסמה גב' יעל שביט](#), סמנכ"ל בכיר שירות לקוחות ברשות, כי בהתאם להחלטת הנהלת

עדכוני חקיקה ותקנות

♦ **תקנות לעידוד השקעות הון (תנאים שבהתקיימם יראו במפעל המוכר רכיב למפעל אחר, מפעל הזכאי להטבה) (תיקון), התשס"ט-2009** - על פיהן בתקנה 1 לתקנות העיקריות, בהגדרה "הוצאות מחקר ופיתוח", במקום "כהגדרתן בחוק לעידוד מחקר ופיתוח" יבוא "הוצאות, כולל הוצאות הון, אשר הוצאו למחקר מדעי לצורך קידומו או פיתוחו של מפעל בתחומי התעשייה ושאושרו בידי מי שהסמיך שר התעשייה המסחר והתעסוקה לעניין סעיף 20 א לפקודה".
(הערת מערכת - בשל תקלות באתר משרד משפטים, לא צורפה קישורית לתקנות).

ביום 7.1.09 פורסמו ברשומות, בק"ת 6741 התקנות והצווים הבאים:

♦ **צו לעידוד השקעות הון בחקלאות (קביעת תחומי אזורי פיתוח א' ו-ב') (הוראת שעה), התשס"ט-2009** - הצו הותקן בתוקף סמכותו של שר האוצר ושר החקלאות לפי סעיף 24 (ב) לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א 1980. בהוראת השעה הנ"ל מוגדרות הגדרות, ונקבעו תחומי אזורי פיתוח (כולל מפה). תוקפה של הוראת השעה הינה עד 31.12.09.

♦ **תקנות לעידוד השקעות הון (הפחתת מחזור בסיס) (תיקון), התשס"ט-2009** - בהן מפורטים תיקונים בתקנות לעידוד השקעות הון (הפחתת מחזור בסיס), התשס"ז-2007.

ליבנו עם תושבי הדרום, עוטף עזה וחיילי צה"ל
מי ייתן ונחזור לשגרת חיינו בהקדם

מס אמת בשומת מס שבח
חיים לוי, עו"ד, יועץ מס
גולדמן ברון – משרד עורכי דין

- (1) נתגלו עובדות חדשות העשויות, לבדן או ביחד עם החומר שהיה בידי המנהל, בעת עשיית השומה, לחייב במס או לשנות את סכום המס.**
(2) המוכר מסר הצהרה בלתי נכונה שהיה בה כדי לשנות את סכום המס או למנוע תשלום מס.
(3) נתגלתה טעות בשומה. (הדגשות הח"מ).

♦ **ראשית**, לדעתי ובהתאם להוראות הסעיף, חובה על המנהל לפעול לתיקון שומתו עליה השיג הנישום, היא השומה לפי סעיף 78 לחוק, היינו שומה לפי מיטב השפיטה (להלן: "השומה הראשונה"), להבדיל מהשומה שהוציא הוא מכח סעיף 87 לחוק-היינו החלטת המנהל בהשגה. זאת הואיל ולגישתי ובהתאם להוראות סעיף 85 (1) לחוק, מלכתחילה על המנהל החובה לערוך שומת אמת ובמיוחד מקום שכל הנתונים הרלוונטיים לצורך עריכתה מצויים בידי, בין היתר, דוחותיו של הנישום לפקיד השומה. דהיינו, לטעמי יש לקרוא את הוראות הסעיף ככאלה הבאות "לכוון" את המנהל לחומר שהיה בידי בעת עשיית השומה, משמע- השומה לפי מיטב השפיטה, היא השומה "הראשונה".

לעניין זה ראוי לציין, כי במקרים הפוכים, דהיינו כאשר נישום תובע ניכוי הוצאה מהשבח, לאחר שכבר תבע אותה ההוצאה כניכוי מהכנסתו החייבת, סביר להניח, כי המנהל לא יהסס לטעון לתיקון מכח סעיף 85, גם אם נתן הוא כבר החלטה בהשגת הנישום.

♦ **שנית**, גם הוראותיו של סעיף 85 (2) לחוק, ברורות הן הואיל ובנסיבות דנן, נאלץ הנישום לכאורה למסור הצהרה שהיא איננה מדויקת, אשר יש בה כדי לשנות את סכום המס בין אם להקטינו ובין אם להגדילו.

♦ **שלישית**, בבואו של המנהל להוציא שומה לפי מיטב השפיטה, חובה עליו לבדוק היטב הוראות הדין ובמסגרת זו גם את הוראות הפקודה, זאת חרף אי המצאתן של אסמכתאות כאלה ואחרות ע"י הנישום. מקום שהתירש או טעה המנהל בקביעתו, חובה עליו, מעבר להוראות סעיף 85 לחוק, לפעול לתיקון העיוות שיצר.

האמור הינו בעקבות התיקון לחוק ולאור מגמת הפסיקה, ברי, כי יש להתיר לנישום הוצאות בהן נשא, גם מקום בו לא עלה בידי להציג אסמכתאות במובן "הקשיח", ובלבד שעלה בידי לשכנע, כי אכן עמד הוא באותן ההוצאות.

כאמור, הגישה הדווקנית, פינתה את מקומה לטובת הגישה הכלכלית, כל זאת מבלי שאוסיף לעניין זכויותיו היסודיות של הנישום, בהן בראש ובראשונה הזכות לשלם "מס אמת", תהיינה הנסיבות אשר תהיינה.

♦ במסגרתו של תיקון מספר 55 לחוק מסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן: "החוק") מיום 12.4.05, תוקנה הרישא של סעיף 39 כדלקמן:

"לשם קביעת סכום השבח יותרו בניכוי הוצאות שהוצאו לרכישת הזכות במקרקעין או במכירתה, לרבות כל אחד מאלה, אם אינן כלולות בשווי הרכישה ואינן מותרות בניכוי לפי הפקודה" (הדגשות- הח"מ).

♦ עד לתיקון האמור, טענה רשות המסים, כי סעיפי המשנה של סעיף 39 הינם "רשימה סגורה" דהיינו, רק ההוצאות המצויות בגדרי הסעיף מותרות בניכוי - משמע גישה דווקנית, פורמליסטית. בא תיקון 55 וקבע, באמצעות התיבה "לרבות כל אחד מאלה", כי אין המדובר עוד ברשימה סגורה, אלא התיקון מבכר את הגישה הכלכלית טהורה. רוצה לומר הוצאות אותן הוציא נישום לשם רכישת זכות במקרקעין או לשם מכירת אותה הזכות, יותרו לו בניכוי מהשבח, מקום בו אותה ההוצאה אינה כלולה בשווי הרכישה ו/או שאינה מותרת בניכוי לפי הפקודה.

ואולם חרף האמור נראה, כי הרשות, ככל הנראה טרם הפנימה, שלא לומר השלימה עם אותו תיקון עקרונית ומשמעותית.

♦ טלו מקרה, בו נישום מגיש הצהרה עפ"י סעיף 73 (א) לחוק, בגין שבח שנוצר לו ממכירת זכות במקרקעין. המנהל, מכוח סעיף 78 לחוק לא מקבל את הצהרת הנישום ועורך לו תחתיה שומה לפי מיטב השפיטה בנימוק, כי לנישום לא מותרות בניכוי הוצאות מסוימות. הנישום משיג על החלטה זו בפני המנהל, ברם בדיון שמתקיים בפני המנהל (באמצעות נציגו), לא מצליח הנישום להמציא למנהל האסמכתאות שיוכיחו, כי אותן ההוצאות שהמנהל לא מתיר את ניכויין, לא נדרשו על ידו בניכוי ממש הכנסה. משכך, נאלץ אותו נישום בנסיבות אלה, לשאת בתשלום מס ביתר ועל פי קביעת המנהל. דהיינו, אי התרת ההוצאות בניכוי משמעה הטלת מס על הנישום מעבר לשבח שנצמח לו, זאת בניגוד למבנה בסיס הטלת המס עפ"י החוק. לימים, מצליח הנישום לשים ידיו על אותן אסמכתאות, אולם לכאורה, מוצא עצמו הוא בפני שוקת שבורה, ולא כך היא.

♦ הוראות סעיף 85 לחוק, קובעות כהאי לישנא:

"המנהל רשאי בין ביוזמתו ובין לפי דרישת מי ששילם מס, לתקן שומה שנעשתה לפי הסעיפים 78, 79 ו-82, תוך ארבע שנים מיום שנעשתה, בכל אחד מהמקרים האלה:

עתירת גמלאים – קרנות פנסיה ופטור ממס
ה"פ 605/04 נעים בקל ואחרים נ' משרד האוצר – נציבות מס הכנסה

בימ"ש המחוזי בת"א, כב' הש' מ. אלטוביה:

◆ בית המשפט תחם את הדיון בתיק בשאלה האם קרן הפנסיה האמורה היא למעשה מעין "תוכנית חסכון" אשר חלק מהקרן הצבורה בה, ככל שמדובר בהפקדות חלק העובד אליה, כבר מוסה בעת ההפרשה / ההפקדה, או שמא המדובר ברכישת עץ מניב של זכויות כדוגמת הזכויות הקבועות בתקנוני הקרנות כפי שפורט. אגד זכויות זה מניב את הגמלה החודשית. גם הזכות למשיכה חד פעמית בגובה ערך הפדיון נובעת מאגד זה כאשר בידי העמית הזכות לבחור בגמלה חודשית או במשיכה חד פעמית של יתרת ערך הפדיון. כיוון שלא נתבקש סעד בקשר עם המשיכות החד פעמיות, אין צורך לדון בכך. האין הפקדות לקרן שקולות לרכישת ביטוח פנסיוני יותר מאשר הפקדות כספים בקופת חסכון נושאת תשואה? המדובר בתוכנית עם רכיב סיכון, מה שלא מתקיים בתוכנית חסכון 'רגילה'. במידה דומה יכול היה העובד לרכוש פוליסה המבטיחה לו תנאים דומים ולגלגל את הסיכון על חברת הביטוח. בקרן פנסיה, העמיתים גם מגלגלים את הסיכון על עמיתיהם האחרים וגם נושאים בו. זהו מכשיר פנסיוני שונה מקופת חסכון גרידא.

הקרן נושא דיונינו לא נועדה להחזיר פרמיות ולהשיא תשואה, המדובר בקרן שהקנתה, בין השאר, זכות לקצבה או גמלה מזמן הפרישה ולמשך ימי חייו של המבוטח (ובהתאם לתכנית, לשאירו).

◆ עם חקיקת סעיף 9א לפקודה, שנועד לפתור את בעיית כפל המס לכאורה ביחס לקרנות "החדשות", בחר המחוקק להותיר במכוון את הקרנות הישנות מחוץ ל"הסדר" החדש. לצד טיבה של הקרן, נימק המחוקק את החלטתו גם בסיוע הממשלתי שהוענק לקרנות "הותיקות". במאמר מוסגר מעיר כב' בית המשפט, כי אין זה מן הנמנע, כי הסיוע בדמות "רשת הביטחון" אשר פורסם כי מגבשת הממשלה בימים אילו בקשר עם תוכניות הביטוח הפנסיוני, עשוי להביא לשינוי קונספטואלי גם באשר לקרנות החדשות. מכל מקום, ענינה של המדינה בחסכון הפנסיוני ומעורבותה בכך, נותנים לגיטימציה להוראות הייחודיות שקבע המחוקק בקשר עם מיסוי השכר בעת ההפקדות לגמלה ומיסוי הגמלה עצמה ולכן, אין אפליה, ולגיטימי מצד המחוקק להתייחס אחרת לכל סוג של קרן פנסיה, עם כל מכלול ההטבות והחובות הצמודות לה.

תוצאה:

◆ הבקשה נדחתה.

ניתן ביום: 7.1.2009

ב"כ המבקשים: עו"ד י. רסלר ועו"ד א. רוזן.

ב"כ המשיב: עו"ד ר. מיוחס.

◆ מדובר בעתירה של גמלאי התעשייה האווירית שהפקידו כספם בקרן פנסיה מבטחים, לפיה בית המשפט מתבקש לקבוע ולהצהיר, כי 31.428% מגמלת המבקשים, אשר מהווים את חלקו של העובד בהפרשה לפנסיה, פטורה ממס.

המבקשים הם גמלאים, מקבלי גמלה. קודם ליציאתם לגמלאות, היו המבקשים עובדי התעשייה האווירית. במסגרת תנאי העסקתם אצל התעשייה האווירית או לגבי חלק מהם כאמור, במסגרות קודמות אחרות, הפרישו מעסיקהם לקרן הפנסיה "מבטחים" (להלן - "קרן הפנסיה"), מדי חודש, סך השווה ל- 17.5% משכרם הקובע לצרכי פנסיה ברוטו באופן הבא: 12% שולמו על ידי המעסיק מתוך שכרם ברוטו (להלן - "חלק המעביד") ו 5.5% נוכה מן השכר נטו של העובד (להלן - "חלק העובד"). עד שנת 1988 עמד "חלק העובד" על 5% ו"חלק המעביד" על 11%.

המבקשים היו מחויבים כעובדים להצטרף לקרן הפנסיה, על פי ההסכם הקיבוצי החל עליהם. ההפרשות לקרן הפנסיה היוו חלק מתנאי העסקתם. אותם עובדים שהגיעו ממקומות עבודה אחרים ושלא נמנו עם קרן מבטחים, העבירו את זכויות הפנסיה שלהם לקרן מבטחים עם מעברם לתעשייה האווירית. המדובר בקרן צוברת, בה ההפרשות אליה נצברות לאורך תקופת העבודה.

◆ **לטענת המבקשים**, גמלתם מורכבת מקרן ותשואה. הקרן מורכבת מהפרשות שהופרשו במהלך השנים המורכבות אף הן מ"חלק העובד" ו"חלק המעביד". הואיל ו"חלק העובד" הופרש מתוך הכנסתם הפנויה (לאחר מס), חלק זה בהיותו קרן אינו חב במס בעת תשלום הגמלה משום שאינו "הכנסה חייבת", ואינו מהווה תוספת לעושר. יתרת הגמלה מורכבת מהחזר חלק הקרן שמקורה "חלק המעביד" ותשואה על מלא הקרן. חלק הקרן שמקורו בהפרשות "חלק המעביד" חב במס משום שזהו למעשה שכר עבודה. כך, בין אם זכה לדחיית מס עם הפרשתו לקרן הפנסיה בכסות הפקודה ובין אם ניתן לראותו כמתקבל לראשונה בידיהם בעת תשלום הגמלה. רכיב התשואה חב במס בהיותו הכנסה חייבת, התעשרות שמקורה בתשואה על הקרן ולכן יש להתייחס אליו כאל ריבית על תכנית חיסכון. כמו כן, המבקשים טוענים לאפלייתם שלא כדין ביחס לעמיתים בקרנות הפנסיה המכונות החדשות, אשר אינם מחויבים במס כפול בגין "חלק העובד" שבגימלה.

◆ **לטענת המשיב**, מתכחשים המבקשים לאמור בסעיף 9א לפקודה שעניינו דבר המחוקק בעניין מיסוי קצבאות הגימלה ואשר מבהיר את הדבר מפורשות. בהתייחס לטענת האפלייה לעומת הקרנות החדשות טוען המשיב, כי בכוונת מכוון ביקש המחוקק לשנות את הדין ביחס לקרנות "החדשות" ולהותיר על כנו את הוראות הדין ביחס לקרנות "הישנות".

פטור ממס שבח בהיעדר חלוקה או ייחוד דירות ע"א 2100/07 רחל מנחם נ' מנהל מיסוי מקרקעין תל אביב

דיני המס, ובהתאם להלכה שנקבעה בעניין ברקסון, במכירת זכויות שנתקבלו בירושה על ידי יחידים בבניין דירות מגורים, עשוי להינתן פטור בעבור דירת מגורים אחת לבעל זכויות שמכר את חלקו (שזכויותיו בכלל דירות המגורים שקולות לזכות מלאה בדירת מגורים אחת). זאת, גם כאשר רק מקצת מבעלי הזכויות מכרו את זכויותיהם בנכס.

◆ ביהמ"ש קבע, כי יש ליישם עיקרון זה בהתאמות הנדרשות גם כאשר זכויותיו של המוכר בכלל דירות המגורים, פחותות מזכות מלאה בדירת מגורים אחת. הבקשה לפטור ממס שבח תוגש ממילא רק על ידי מי שמכרו את זכויותיהם בנכס. בחינת עמידתו של כל מוכר בתנאי הפטור תיעשה באופן קונקרטי לגביו.

◆ ביהמ"ש ציין, כי על הענקת הפטור למוכר יחולו במלואם התנאים וההוראות הקבועים בחוק. כאשר קיימות בבניין זכויות לבנייה נוספת, יחולו ממילא על הפטור שיוענק הוראות סעיף 49 בהתאמות הנדרשות. יש לחשב מהו היקף סכום הפטור מתוך חלקו של המוכר בתמורה שנתקבלה בגין הזכויות לבנייה נוספת, על ידי חישוב מהו החלק בזכויות הבנייה שיש לייחס לדירה שבגינה מוענק למוכר פטור ממס ויישום הוראות סעיף 49 על התמורה שנתקבלה בעבור זכויות בנייה אלה. יתרת הסכום, מתוך חלקו של המוכר בתמורה שנתקבלה בגין הזכויות לבנייה נוספת, תחויב במס.

◆ למערכת יש זכויות בשיעור 8.173% בנכס. גם לפי עמדתו של המשיב, שלפיה בבניין היו 14 דירות מגורים בלבד, זכויותיה של המערכת עולות במעט על זכות מלאה בדירת מגורים ממוצעת אחת, והיא מבקשת, כאמור, פטור בגובה התמורה ששילמה, או לחילופין, פטור בגובה התמורה שיש לייחס למכירת דירת מגורים ממוצעת אחת.

אין מחלוקת בין הצדדים בדבר התקיימותם של התנאים הנוספים להענקת הפטור למערכת בהתאם להוראת סעיף 49(ב1).

◆ ביהמ"ש קבע, כי יש להעניק למערכת פטור ממס בעבור התמורה שיש לייחס למכירת דירת מגורים ממוצעת אחת. הצדדים חלוקים באשר למיסויין של הזכויות לבנייה נוספת. מיסויין של הזכויות לבנייה נוספת יחושב לפי האופן שקבע ביהמ"ש בפסק דין זה.

המערכת טענה גם לעניין פגמים פרוצדוראליים באופן שבו פעל המשיב, אך ביהמ"ש לא מצא מקום להתערב בהחלטת ועדת הערר בעניין זה.

תוצאה:

◆ הערעור התקבל.

ניתן ביום 7.1.2009.

ב"כ המערכת: עו"ד ד. מאור.

ב"כ המשיב: עו"ד י. הירשברג.

◆ המערכת ירשה, יחד עם 13 יורשים נוספים, את הבעלות בבניין ובו 15 דירות, וכן זכויות בנייה לא מנוצלות. הבניין לא נרשם כבית משותף ובין הבעלים השונים לא נערך הסכם ייחוד דירות.

בעקבות בקשה לפירוק שיתוף, הורה בימ"ש השלום על פירוק בדרך של מכירה ומינה כונס נכסים. נערכה טיוטת הסכם ייחוד שלא יצא אל הפועל עקב התנגדותם של רוב בעלי הזכויות האחרים.

בשנת 2002 מכרה המערכת את זכויותיה בבניין (8.173%). המערכת ביקשה פטור מלא ממס שבח בהתאם לס' 49(ב1) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן: "החוק").

המשיב הנפיק שומה זמנית, המקנה פטור מלא על התמורה שקיבלה המערכת. ביום 24.5.2004 הנפיק המשיב שומה מתוקנת, לפי ס' 85 לחוק, שבמסגרתה הוענק פטור חלקי בלבד. הפטור החלקי ניתן בעבור סכום שמשקף את חלקה היחסי (שחושב לפי שיעור זכויותיה) של המערכת בתמורה שנתקבלה, בעבור מכירת הזכויות באחת מהדירות בבניין, ואילו יתרת תמורת המכירה חויבה במס שבח.

ועדת הערר דחתה את ההשגה שהגישה המערכת על השומה כאמור.

השאלה הנדרשת להכרעה, היא אם יש להעניק למערכת פטור ממס בעבור דירה אחת, או שמא יש להעניק לה פטור נמוך יותר, בגין זכות חלקית (כשיעור זכויותיה בבניין) בדירה אחת.

ביהמ"ש העליון – כב' המשנה לנשיאה א. ריבלין; כב' הש' א. רובינשטיין; כב' הש' ח. מלצר;

◆ ביהמ"ש העליון נדרש לסוגיה דומה בע"א 176/84 ברקסון נ' מנהל מס שבח מקרקעין, פ"ד מ(2) 589 (1986) (להלן: "עניין ברקסון"), אשר ממנה ניתן ללמוד, כי אין בהיעדר חלוקה או ייחוד של הדירות כשלעצמם, בכדי לשלול תחולה של הוראת הפטור ממס שבח לדירת מגורים מזכה. אין הצדקה לשלול עיקרון זה כאשר אין הסכמה מצד בעלי הזכויות לייחוד דירות וכאשר רק מקצתם של בעלי הזכויות מכרו את זכויותיהם בנכס. בפסק הדין פורטו שלושה טעמים לעניין העיקרון אשר נקבע בעניין ברקסון: **הטעם הראשון** שמונח בבסיס העיקרון הנ"ל הוא העדפת התוכן הכלכלי על פני החלוקה הקניינית. **הטעם השני** הוא שאין הצדקה לכך שתקיים תוצאת מס שונה, מבחינת בעל הזכויות שמכר את חלקו, במצב שבו מתקיימת הסכמה בין כלל הבעלים לייחוד דירות ובמצב שבו לא מושגת הסכמה כזו. **הטעם השלישי** עולה מבחינת שיקולי היעילות הכלכלית והשפעת המס על התנהגות הצדדים.

◆ ביהמ"ש קבע, כי לאור הטעמים הנ"ל, אשר פורטו בפסק הדין, והמהווים שיקולים מרכזיים בפרשנות

גזר דין חמור בעבירות מס - העלמת הכנסות מפטנטים
פ' 10284/00 מ"י נ' אבידור יוסף ואח' בנימ"ש השלום בת"א

המשפט העליון מורה, כי בעבירות הונאה ובעבירות כלכליות, ובעבירות על חוקי המס, בכלל זה, יש לגזור על הנאשמים עונשי מאסר בפועל.

◆ על פי נתוניהם האישיים של הנאשמים, ועל פי קנה המידה המקובל במקומותינו, עשויים הם בודאי להיחשב אנשים מן הישוב, אזרחים מהוגנים, עתירי זכויות, אך לא ניתן להתעלם מעוצמת החומרה שמאפיינת את המעשים. מעשי הנאשם לא הותירו מקום לספק, שהגה תכנית ברורה ומגובשת אשר במסגרתה סיבך את בתו, מתוך תכנון קפדני, במחשבה עסקית מרחיקת ראות, ובלב חפץ. הנאשם התגלה כאיש ערמומי ומתוחכם, שאינו ישר דרך. ביהמ"ש חזה בכמה מאמצים השקיע הנאשם בהעלמת ההכנסות ממכירת הידע; בכמה שקרים הסתבך במעמד העסקאות; כיצד לא בחל במעשי זיוף חתימתה של בתו, על גבי השיקים שנתקבלו בשמה; לא היסס להעלים ממנה את דבר הזיוף, וגם לא נרתע מלסבך אותה, בבת עינו, בכלוליו. הנאשם לא הסיר את מחדליו עד היום, ולא נטל אחריות למעשיו.

◆ הנאשם כיום בן 70 שנה, נשוי ואב לשלוש בנות. ביהמ"ש מתחשב בגילו המתקדם ובכך שנוותר בחסר כל, חבול, מושפל ומובס, וכן במצבו הכלכלי ובבריאותו הרופפת. כמו כן התחשב ביהמ"ש בחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות, למרות שיש שגם לנאשם היתה יד בכך בדחותו דיוני משפט רבים.

◆ באשר למאסר על תנאי, השקפת ב"כ הנאשם אינה מתקבלת על הדעת. אימוץ גישת ב"כ הנאשמים תביא לתוצאה בלתי מתקבלת על הדעת, לפיה, דינו של מי שהשמיט הכנסותיו משך חמש שנים רצופות, או שנמנע מדיווח משך חמש שנים, שווה או זהה לדינו של מי שהשמיט הכנסות משך שנה אחת בלבד. כל אחד ואחד ממעשיו ומחדליו של הנאשם, מתייחס לתקופה אחרת, מוגדרת ותחומה בזמן. גם אם העובדות דומות בעיקרן, נחשב כל מעשה וכל מחדל לעבירה שונה ונפרדת. אשר על כן, עונש המאסר על תנאי הוא ללא ספק "חב הפעלה".

◆ באשר לנאשמת, הכללים שאומצו בפסיקה מסמיכים את בית המשפט להימנע מהרשעה רק במקרים מיוחדים ובנסיבות יוצאות דופן. במקרה דנן, הנאשמת שיתפה פעולה עם הנאשם, מתוך רצון וכוונה לאפשר לו להעלים מסים, או, לפחות, חשדה בקיום כוונה כזאת, אך עצמה עיניה מרצון מראות (wilful blindness).

גזר הדין:

◆ על הנאשם - נגזרו 24 חודשי מאסר בפועל (12+12 חודשים מאסר על תנאי חב הפעלה), מאסר על תנאי וקנס בסך 140,000 ₪.

◆ על הנאשמת - 8 חודשי מאסר על תנאי, ללא קנס.

ניתן ביום: 31.12.08

ב"כ המאשימה: עו"ד מ. זמיר מפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)

ב"כ הנאשם: עו"ד ט. ירון-אלדר, עו"ד ר. שוורץ.

ב"כ הנאשמת: עו"ד ג. עמיר.

◆ **העובדות:** הנאשם 1 (להלן: "הנאשם"), מנהל טכני ויועץ של חב' אואליין, הפיק הכנסות שמקורן בהמצאותיו בתחום מברשות השיניים. המצאותיו נרשמו כפטנטים, ואת הזכויות והידע מכר לחברות אוראליין ודנטליין. במסמכי הפטנטים ובהסכמים למכירת הידע נרשם בכזב, כי ממצאת הפטנטים ומוכרת הידע היא הנאשמת 2, בתו של הנאשם (הנאשמת). הנאשם נקט במרמה ובתחבולה כשהעלים את זהותו כממצא הפטנטים וכמי שהפיק הכנסות ממכירת הידע הגלום בפטנטים ונמנע מלדווח על הכנסות אלה, בסך של לפחות כ- 1.5 מליון ₪. בנוסף, במהלך השנים 95-91 דאג ששכרו כמנהל אוראליין ישולם לו בעקיפין באמצעות חב' אירון, מוסווה כתשלום עבור שירותים, ציוד ועבודה. על הכנסות אלה (בסך של כ- מליון ₪), לא דיווח הנאשם. באשר לנאשמת, נקבע כי היא חתמה בכזב על הבקשות לרישום הפטנטים ועל ההסכמים למכירת הידע, בידיעה שהנאשם מתכוון להערים על רשויות המס, ובכך סיעה לו.

◆ **לטענת המאשימה:** יש להחמיר עם הנאשם. מדובר בעבירות מסוג פשע, בחזרה שיטתית ורצופה בת מספר שנים על אותן העבירות; והיקף מס גבוה שהועלם. לא הוסרו המחדלים למרות הזמן הרב שחלף, והעובדה שהנאשם לא נרתע מביצוע העבירות למרות שכבר הורשע בעבר, ובמועד ביצוע עמד כנגדו מאסר על תנאי. באשר לנאשמת, בשל המסכת המורכבת של יחסי אב ובת, ביקשה המאשימה להסתפק בענישה מתונה בדרך של עבודות שרות.

◆ **לטענת הנאשמים:** עסקינן בנאשם שנחל הצלחות רבות בעבר ועסקיו נכשלו, ומאז נותר חסר כל. מההיבט הבריאותי, הוא סובל ממחלות רבות ומההיבט הקיומי, הוא מתקיים מקצבת נכות, משכר זעום של אשתו, ומתמיכת בנותיו. באשר לעברו של הנאשם והמאסר על תנאי, מאחר שמעשיו של הנאשם, חוסים כולם בצילה של פרשה אחת ויחידה, ניתן וראוי לצמצם את העבירות למכלול אחד שלם, מה שהופך את עונש המאסר על תנאי מ"חב הפעלה" ל"בר הפעלה". כמו כן, הזמן הרב שחלף ממועד ביצוע העבירות מהווה שיקול נוסף להקלה. באשר לנאשמת, לאור הנסיבות, זו ביקשה להימנע מהרשעתה ולחייבה בשירות לתועלת הציבור בלבד.

בימ"ש השלום בת"א – כב' הש' שריזלי:

◆ ככלל, כרוכה הענישה בהפעלת שיקול דעת שיפוטי ובעריכת איזון בין מכלול של שיקולים: מטרות הענישה מצד אחד, וביניהן, שיקולים של הרתעה, מניעה, תגמול והוקעה, העומדים ביחס ישר לחומרת המעשים ולנסיבות בהם בוצעו, כשבצד גם שיקולים חשובים שעניינם חינוך ושיקום; מן הצד השני, ניצבים שיקולים הנוגעים לנסיבות האישיות של העבריין, לרבות, הרקע האישי ממנו צמח, עברו, הנסיבות האישיות והמשפחתיות, והסיכוי להישנות העבירות בעתיד. בתי המשפט קבעו מדיניות ענישה מחמירה בעבירות מס ובעבירות כלכליות. בית

מועמד נוסף ללשכת רוה"ח

רו"ח קובי נבון יהיה המועמד השלישי שיתמודד בבחירות לנשיאות לשכת רוה"ח החשבון, שיתקיימו לקראת סוף שנת 2009. שני המועמדים האחרים שהודיעו על התמודדותם הם רו"ח איריס שטרק ורו"ח דורון קופמן. הנשיא הנוכחי, רו"ח ראובן שיף, הודיע כי אינו מתכוון לרוץ לכהונה נוספת.

לשכת עוה"ד למען תושבי הדרום

עפ"י הודעת לשכת עורכי הדין בישראל, על מנת לסייע לתושבים, לעצמאים ולעסקים, בבירור ראשוני של זכויותיהם, הוקם צוות מיוחד, והוכן מדריך לפיצויים בגין נזקי מלחמה, ובו פירוט זכויותיהם לפיצוי בגין נזקים הישירים והעקיפים. בעקבות הלחמה בעזה נאלצים תושבי הדרום וישובי עוטף עזה בהוראת כוחות הביטחון לשבות מעבודה. מעסיקים ועובדים אינם מודעים לזכויותיהם, לרבות לפיצויים מכוח חוק מס רכוש וקרן פיצויים. על מנת לסייע לתושבים, לעצמאים ולעסקים, בבירור ראשוני של זכויותיהם, הקימה הלשכה צוות מיוחד, והוכן מדריך לפיצויים בגין נזקי מלחמה, ובו פירוט זכויותיהם לפיצוי בגין נזקים הישירים והעקיפים. הצוות, בראשות עוה"ד ציון בראל מוועד מחוז הדרום של הלשכה, יעמוד לרשות הציבור, ללא תמורה, בשאלות מקצועיות בתחומים השונים שיופנו אליו למספר הפקס בלשכה: 6918696 - 03 או לדוא"ל: leah@israelbar.org.il. למדריך לפיצויים בגין נזקי מלחמה פתחי את [הקישורית](http://leah@israelbar.org.il).

לשכת עוה"ד למען עוה"ד בדרום

עפ"י הודעת לשכת עוה"ד, בעקבות הלחמה בדרום: ועד מחוז חיפה של לשכת עוה"ד יעמיד לרשות עורכי הדין ממחוז הדרום את שלוחת חדרה של הלשכה. ועד מחוז חיפה של לשכת עוה"ד בראשות עו"ד רחל בן ארי הודיע, כי בהמשך לקריאתו של ראש הלשכה לעורכי הדין מאזור המרכז להעמיד חדר במשרדיהם לרשות חברים מהדרום, מתגייס ועד מחוז חיפה גם הוא לעניין, ויעמיד לרשות חברי מחוז הדרום של הלשכה, את כל השירותים הקיימים בשלוחת חדרה (רח' הלל יפה 25א', טלפון 04-6211613) וביניהם: שימוש בחדרי ישיבות, ספריית עיון והשאלת ספרים, עמדת מחשבים באמצעותה ניתן להשתמש במאגר המידע "נבו", אפשרות להדפסה וצילום וכו'.

סיגריות או כוסות חד פעמיות

עפ"י הודעת רשות המסים, במחלקת החקירות מכס ומע"מ תל אביב ובמכס אשדוד, מתנהלת חקירה מסועפת נגד אביב ובריס בר יעקב מחיפה וסעדי דוד מתל אביב, המנהלים רשת מתוחכמת הפועלת מזה זמן ועוסקת בהברחת מכולות טובין לישראל. מדובר בהברחת סיגריות תוצרת חוץ מסוג Kent ומשחות שיניים מסוג Colgate, במסווה של כוסות חד פעמיות, תוך כוונה להחזיר את הסיגריות ואת משחות השיניים לשווקים בארץ ולמכור אותן וכן להשתמש מתשלום מס, עבירות של קניין רוחני לפי פקודת סימני מסחר ופקודת המכס. כמו כן עלה חשד, כי באותן מכולות הוברחו גם כדורי ויאגרה. עפ"י ההודעה, המכולות יובאו על שם חברות שונות (ר.ר. הצפון בע"מ וי.ב. מוטורס טריידן בע"מ). שתי מכולות הכילו כל אחת 6500 קרטוני סיגריות Kent, ומכולה נוספת הכילה 360 ארגזים של משחת שיניים Colgate. מההודעה עולה, כי מחקירת המעורבים וממסמכים, הקשורים למכולות, שנתפסו בבית החשודים עולה, כי החשודים בעצמם היו מעורבים בהברחת המכולות מול הגורמים הנוגעים בדבר. בימ"ש השלום בת"א, כב' הש' ב. שגיא, האריך השבוע (13.1.09) את מעצרים של החשודים, עד 15.1.09.

הגנה על הצרכנים בת"א

עפ"י הודעת משרד התמ"ת, מפקחי מחוז תל-אביב והמרכז של משרד התמ"ת ערכו לפי נתוני היחידה לסחר פנים במחוז יותר מ-19,500 ביקורים בעסקים במהלך שנת 2008, כך עפ"י הודעת מר יעקב מלול, מנהל מחוז תל-אביב והמרכז במשרד התמ"ת. עפ"י הודעת המשרד, במסגרת הביקורים נערכו ביקורות בתחומי הגנת הצרכן – הצגת מחירים, סימון מוצרים, הבדל בין המחיר הרשום על גבי המוצר לבין המחיר שבקופה, הטעויות בפרסום, ביקורת צעצועים מסוכנים וכד'. במשך השנה נרשמו 370 דוחות עבירה כתוצאה מביקורות יזומות, ונפתחו עוד 620 תלונות שהתקבלו מהציבור. בתקופה זו הסתיים הטיפול ב-1,100 תיקי תלונה. עוד עולה מההודעה, כי בשנת 2008 פתחה הלשכה המשפטית במחוז 550 תיקים בנושאי צרכנות וחלק מהם הוגשו לבית המשפט. על חלק מהם הטלו קנסות מנהליים ולאחרים נשלחו התראות. במשפטים שנסתיימו ניתנו מספר פסקי דין משמעותיים (בעיקר קנסות כבדים).

מס פקס מערכת ושיווק: דרך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1
 תל אביב 67021; טל. 03-6966416 פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / ניסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי טל. 03-6966733 (למקרים דחופים: 054-4492973) פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת ניליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.